

Vergadering van het Centraal College van Deskundigen Archeologie

Datum : Maandag 13 maart 2017
Plaats : RCE, Amersfoort
Tijd : 13.30 – 16.30

Aanwezig	Werkt bij	Afgevaardigd door / rol
Paula Fijma	Greenhouse Advies	NVvA
Lisa Wouters	Provincie Utrecht	IPO/IWC
Hans Koopmanschap	Antea	VOiA
Jente van den Bosch	SOB Research	NVAO
Eli Gehasse	RWS	RWS
Jan Hendriks	ADC Archeoprojecten	NVAO
Bjørn Smit	Rijksdienst Cultureel Erfgoed	RCE/Rijk
Susanne Boogert	Erfgoedinspectie	EGI/Rijk
Dieke Wesselingh	Gemeente Rotterdam	CGA
Maarten Wispelwey	Regio Noord-Veluwe	CGA
Martijn van Gelderen	BPD	NEPROM
Miranda Maring	Hobéon	CI
Harrie Winteraeken	Waterschap Roer en Overmaas	UvW
Kees Meijler		Voorzitter
Esther Wieringa		Secretaris (verslag)
Afwezig		
Elsbeth Westerman	Archeolink	VOiA
Harry Fokkens	RUL	ARCHON
Rolf van Toorn	WDO Delta	UvW
Vaste gasten		
Walter de Koning	SIKB	
Yvonne Lammers-Keijzers	De Ondergrondse/Archeoreporter	

Toehoorders/toelichters

Jaap Kool/Arbitrach

1 13.30 – 13.40 Opening, vaststellen van de agenda

- *Gasten/toehoorders CCvD Archeologie:*

De voorzitter (vz) opent deze CCvD vergadering en heet de aanwezigen welkom. Een aantal leden zal later aanschuiven. Er zijn geen afmeldingen binnenkomen. Harrie Winteraeken is afgevaardigd namens de UvW. De vz meldt dat er 2 brieven ingekomen zijn. Deze zullen worden behandeld na agendapunt 2b.

2 13.40 – 14.40 Praktijkpunten werken met de KNA en BRL 4000

In de afgelopen weken zijn diverse vragen beantwoord uit het werkveld en vanuit de CI/TI. Er is 1 Harmonisatie-overleg geweest. Er is een beperkt aantal vragen uit dit overleg samen met een voorstel voor de opleidingseisen bij Materiaalspecialisten. Ook wordt het CCvD gevraagd naar de nadere invulling voor het uitvoeren van de evaluatie van het Kwaliteitssysteem.

- *Bijlage 2a ter besluitvorming: conceptvoorstel aanvullend punt voor het Wijzigingsblad KNA/BRL*
- *Voorstel besluitvorming: het CCvD wordt gevraagd om in te stemmen met Wijzigingsvoorstel nummer 10.*

Bespreking CCVD

De NVAO vraagt of het voorstel beperkt is tot een van de nu genoemde opleidingen? Het Programmabureau (Pb) licht toe dat een Ma diploma van de 3 genoemde opleidingen volstaat voor dat actorschap. De NVAO brengt naar aanleiding van dit punt de Fysisch Geografisch specialist naar voren. Hier geldt als opleidingseis Aardwetenschappen. De NVAO ziet daar graag ook Archeologie aan toegevoegd.

Afgesproken dat dit onderwerp wordt meegenomen voor de komende evaluatie.

Actie programmabureau

Besluit CCvD

Het CCvD stemt in met de voorgestelde wijziging (wijziging nummer 10 op de lijst).

- *Bijlage 2b ter besluitvorming: voorstel vrijstelling BRL cursus voor leden van de begeleidingscommissies*
- *Voorstel besluitvorming: het CCvD wordt gevraagd om in te stemmen met het voorstel en de kaders voor vrijstelling*

Bespreking CCVD

De NVAO vraagt of de bestaande overgangsregeling in de BRL niet voor deze personen voldoet? Het Pb geeft aan dat dat niet van alle deelnemers aan de begeleidingscommissie bekend is. De NVAO meent dat het beter is de cursus wel te volgen, je hebt immers niet integraal de kennis kunnen opdoen van de KNA, de BRL en het register.

RWS vraagt waarom je een dergelijke vrijstelling zou moeten willen? Als de achtergrond financieel is, zou je kunnen overwegen om de mensen tegemoet te komen, maar de toets zelf zou voor deze mensen juist geen probleem moeten zijn. Voor nieuwe actoren creëer je zo ook mogelijk weer een opening.

IPO Het afleggen van een toets geeft wel aan of je wel of niet de kennis hebt. Dat is wat anders. De wens is begrijpelijk.

Besluit CCvD

Het CCvD wijst het voorstel af en besluit na bespreking dat de cursus en/of toets conform de BRL 400 voor alle mensen die niet via de overgangsregeling binnenkomen, verplicht is. Dit ook vanwege de ruime overgangsregeling die door het CCvD is ingesteld en het hebben van zicht en inzicht in het gehele stelsel van de certificering.

- *Bijlage 2c en 2d ter bespreking: Fase 3 en 4: evaluatie en accreditatie van het Kwaliteitssysteem*
- *Voorstel besluitvorming: het CCvD wordt gevraagd om in te stemmen met het geactualiseerde PvA voor het nieuwe kwaliteitssysteem voor fase 3 (overgangsjaar voor het certificeren, tot 1 juli 2017) en 4 (beoordeling BRL en accreditatie van certificerende instellingen door de RvA, tot 1 juli 2018).*

Bespreking CCVD

- *Plan van Aanpak vervolgfase certificering: evaluatie*

Het Pb licht de hoofdlijnen van het Plan van Aanpak toe aan de leden van het CCvD.

De vz geeft aan dat over de hoofdlijnen van het PvA in mei besloten moet worden. Dat betekent dat het onderdeel 'wensenlijst' in april aan de KNA commissie zal worden voorgelegd om in de mei vergadering van het CCvD te bespreken. In juli volgen dan de evaluatie van de Maatwerkoplossing en het technische evaluatie van de BRL ten behoeve van de accreditatie. In de CCvD-vergadering van september zou dan de vaststelling van de teksten moeten plaatsvinden.

De RCE vraagt zich af of het plan op deze wijze niet te ambitieus is? Moet je je niet veel meer richten op de uitkomsten van de toets aan accreditatie-eisen, bekend is dat de RvA heel kritisch is. Ook is de certificering pas net gestart. De vz geeft aan dat de wensenlijst een verzoek was van de commissie zelf. In de eerdere fase zijn inhoudelijke knelpunten niet aan bod gekomen. Tegelijkertijd is de lijn duidelijk dat het niet tot ongewenste schokeffecten mag leiden ten aanzien van de KNA in het licht van de certificering. Afgesproken wordt dat de wensenlijst gestuurd wordt

aan de leden van het CCvD.

Actie programmabureau

De NVAO ziet in dat licht graag dat de wensen van een prioritering voorzien worden, eventueel zelfs voorzien van een planning voor verwerking in toekomstige KNA versies.

Het CGA vraagt naar de sheet waarin de geplande brochures voor de (opdrachtgevende en toetsende) overheid staan. Het CGA vraagt of dat niet meer een taak voor de overheid (lees: RCE) is en zijn die brochures er niet al?

Het Pb licht toe dat het hier gaat om lager abstractieniveau. Bijvoorbeeld hoe beoordeel je een archeologisch onderzoek? Wat zijn taken van anderen. Het is in feite een update van de eerdere brochure *Hoe kies ik voor kwaliteit bij mijn archeologisch uitvoerder?*

De Vz licht toe dat we als werkveld moeten leven met situaties waarin veel gemeenten een besluit moeten nemen zonder een deskundige op het niveau van een archeoloog. Afgesproken wordt dat de eerder verschenen en nu te actualiseren brochure aan de CCvD-leden gestuurd wordt.

Actie programmabureau

Het IPO ziet graag ook opgenomen dat de provincie ook een bevoegde overheid kan zijn in de AMZ-cyclus.

Het CGA ziet ook graag aandacht voor de werkelijke situatie bij uitvoerders. Hoe gaat het daar met de certificering? OCW licht toe dat er op korte termijn een brief zal komen aan de huidige vergunninghouders dat het overgangsjaar van vergunning naar certificaat echt eindigt op 1 juli 2017. Daarna moet je over een certificaat voor opgraven beschikken, anders overreed je de wet. Bij OCW zijn de nodige zorgen over het laat op gang komen van de certificering in de sector. De vraag is of partijen het zullen gaan redden, gezien de doorlooptijd tussen aanvraag en verlening van het certificaat door de CI.

Het CGA vraagt om aan deze informatie aandacht te besteden via de ArcheoReporter

- Bespreking vragenlijst technische evaluatie:

Het CGA vraagt naar aanleiding daarvan waar deze vragen vandaan komen. Ze zijn zeer certificeringstechnisch. Het Pb licht toe dat deze voortkomen uit de ISO normen die ten grondslag liggen aan de accreditatie. Het beantwoorden van deze vragen is een verplichte stap binnen de door het ministerie geëiste accreditatie. Aanvulling van de vragenlijst is wel mogelijk overigens, maar schrappen niet. Ten aanzien van hoe het binnen het werkveld gaat en hoe het certificeren beleefd wordt, zouden aanvullende vragen gesteld kunnen worden. De planning voor de evaluatie is erg krap. Eerder was er bij de minister gepleit voor accreditatie vanaf 2019. De tijd is helaas korter (2018), vandaar nu de (technische) en krap geplande evaluatie.

Besluit CCvD

Het CCvD stemt in met het PvA en de vragenlijst. Bij de evaluatie zal ook actief bevraagd worden hoe het partijen in de sector vergaat met/richting certificering.

- Ingekomen brief PASTA

PASTA vraagt middels de brief het volgende:

1. Is de cursus Kennis van de BRL voor mensen die via de overgangsregeling in het register komen wel of niet verplicht?
2. En op de tweede plaats wil PASTA weten of de toets al dan niet verplicht is.

De NVAO vraagt of er een rechtstreekse relatie is tussen SIKB en PASTA? Het Pb licht toe dat die er niet is. PASTA is teleurgesteld, dat blijkt uit de brief.

Daarop volgt een bespreking over de wenselijkheid van het hebben van de kennis van de BRL. Geconcludeerd wordt dat die er moet zijn anders kun je niet adequaat functioneren binnen de certificering.

Besproken wordt dat dit aspect wel een aandachtspunt bij de CI overleggen zijn. Het CCvD kan dergelijke accenten aangeven aan het periodieke harmonisatieoverleg van de CI-en.

De NVvA heeft lichte zorgen over cursus aanbieders in de toekomst. Zijn dat er straks wel genoeg en relevant voor de actoren in het kader van de bij- en nascholing?

Besluit CCvD

Het CCvD besluit dat er geen wijziging komt van het eerder genomen besluit. Wel meent het CCvD dat de kennis van de BRL voor alle actoren – ook de bestaande- noodzakelijk is. Datzelfde geldt voor het volgen van de digitale toets. Deze is niet verplicht.

- *Ingekomen brief N. Vossen en G. Korf*

Korf en Vossen vragen het CCvD per brief om hun cursus op het gebied van archeologie en de Omgevingswet als vakrelevante cursus aan te merken voor de BRL 4000.

Hierop volgt een bespreking hoe het moet met kleine cursussen/symposia etc. Moeten die allemaal langs het CCvD? Het is niet de bedoeling dat alles tevoren langs het CCvD gaat. Maar sommige organisatoren vragen nu al wel om duidelijkheid over hun cursus; die zal op aanvraag worden gegeven.

Besluit CCvD

Het CCvD meent dat de cursus vakrelevant is. Conform de BRL, bijlage voor 1 punt in het kader van bij- en nascholing.

3 14.40 – 15.00 Concept KNA leidraad Anorganisch vondstmateriaal

De ontwerp-KNA-leidraad Anorganisch Vondstmateriaal heeft ter kritiek gelegen in een openbare reactieronde. Op 13 maart ligt de lijst voor (Nota van Wijzigingen) van ingekomen reacties naar aanleiding van de reactieronde. Alle reacties zijn voorzien van een advies van de auteurs. Het CCvD wordt gevraagd om in te stemmen met deze adviezen. Daarna kan dit in de tekst verwerkt worden ten behoeve van het definitief vrijgeven van de KNA leidraad Anorganisch vondstmateriaal.

- *Bijlage 3 ter vaststelling: Nota van Wijzigingen naar aanleiding van de ingekomen reacties op de ontwerp-tekst en verlenen mandaat aan het programmabureau om dit in de definitieve versie te (laten) verwerken (inclusief redactieronde)*

Bespreking CCvD

De NVAO vraagt naar 1 punt en dat is de tekst waarin is aangegeven dat op de coupetekening aangegeven moet worden in welke positie het vondstmateriaal lag. Welke meerwaarde heeft dit voor het onderzoek en is het wel uitvoerbaar? Het Pb zal dit navragen bij de auteurs.

Actie programmabureau

Besluit CCvD

Het CCvD stemt in met het advies naar aanleiding van de ingekomen reacties. Met in achtneming van deze opmerking is de definitieve versie van de leidraad vastgesteld.

4 15.00 – 15.20 Concept KNA leidraad Waterbodems

De ontwerp-KNA-leidraad Waterbodems heeft ter kritiek gelegen in een openbare reactieronde. Op 13 maart ligt de lijst voor (Nota van Wijzigingen) van ingekomen reacties naar aanleiding van de reactieronde. Alle reacties zijn voorzien van een advies van de auteurs. Het CCvD wordt gevraagd om in te stemmen met deze adviezen. Daarna kan dit in de tekst verwerkt worden ten behoeve van het definitief vrijgeven van de KNA leidraad Waterbodems.

- *Bijlage 4 ter vaststelling: Nota van Wijzigingen naar aanleiding van de ingekomen reacties op de*

ontwerptekst en verlenen mandaat aan het programmabureau om dit in de definitieve versie te verwerken.

Bespreking CCvD

De vz geeft aan dat er van BOOR/Rotterdam een reactie is binnengekomen. Deze reactie vraagt om nadere inhoudelijke afstemming tussen de auteurs van de RCE en de indiener van de reactie. Het betreft de werkwijze bij prehistorische landschappen. Dit is al afgestemd. Het CCvD wordt wel gevraagd in te stemmen met de overige adviezen op basis van de ingekomen reacties. Dan komt het advies n.a.v. de reactie van BOOR in mei ook terug. Pas daarna volgt mogelijke instemming en vrijgave van de tekst als KNA leidraad.

Besluit CCvD

Aangehouden

5 15.20 – 16.00 Arbitrage in de archeologie

- *Vrije bespreking: Op 26 september jl. heeft het CGA verzocht dit onderwerp op de agenda van het CCvD te plaatsen. Jaap Kool werkt momenteel aan het uitwerken van Arbitragemogelijkheden in de archeologie. Hij licht het doel en de stand van zaken toe.*

Jaap Kool van Arbitrarch licht het onderwerp toe aan de leden van het CCvD. Jaap is jurist van huis uit met een diploma archeologie sinds 2015. Hij wil graag een bijdrage leveren aan de sector. Wens was arbitrage in de archeologie. De stichting en het bestuur is op non profit basis. Het doel is om buiten de rechter (dus door bemiddeling) om tot een oplossing te komen voor geschillen in de archeologie van publieke of private aard. Hiertoe wordt momenteel gewerkt aan het vullen van de lijst van arbiters.

Arbitrage geschiedt op basis van een overeenkomst tussen 2 partijen. De partijen verbinden zich aan de uitspraak (middels clause). In andere sectoren is dit al heel gebruikelijk. De arbiters worden betaald, verder zijn er geen (organisatie-) kosten voor de stichting, behoudens het optuigen van de website. De lijst van arbiters moet nog verder groeien. Belangstellenden kunnen zich via de website van Arbitrarch aanmelden middels een open sollicitatie. Begin mei moet de arbitrage in de startblokken staan.

Reacties leden CCvD

De NVvA leden tekenen een ethische code. Is daar rekening mee gehouden? Jaap licht toe dat de arbiters daar -indien aan de orde- rekening mee houden.

Vraag is om hoeveel zaken het gaat per jaar. Jaap geeft aan dat dit nog niet is in te schatten, maar dat de betekenis van Arbitrarch na enkele jaren wordt geëvalueerd.

De NVAO stelt dat nut en noodzaak buiten kijf is.

De vz dankt Jaap Kool voor zijn toelichting aan de leden van het CCvD.

6 16.00 – 16.30 Mededelingen en verslag 12 december 2016

- *Bijlage 6a ter vaststelling: aangepast conceptverslag 12 december 2017*

Het verslag wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

- *Bijlage 6b ter kennisname: door bestuur vastgesteld Jaarprogramma 2017*

RWS vraagt wat we nu in 2017 gaan doen aan projecten. Dit is geprioriteerd in het Jaarprogramma 2017. Afsproken wordt dat het Pb op de mail zet wat er kan in relatie tot de beschikbaarheid van middelen.

- *Bijlage 6c ter kennisname: verslag Harmonisatieoverleg CI-TI 22-02-2017*

- *Bijlage 6d ter kennisname: Notitie met voortgang Maatwerkoplossing archeologie + mededelingen inzake bezwaren SOB*

Het Pb licht toe dat naar aanleiding van de Maatwerkoplossing er een brief van SOB is binnengekomen waarin zij bezwaar aantekenen namens SOB en 2 medewerkers tegen de CCvD-besluiten omtrent de Maatwerkregeling. Zij stellen dat het doorzetten van die besluiten zal leiden tot het verbeuren van drie dwangsommen van 250.000 Euro per stuk. De eis is het buiten werking stellen van de eis tot het hebben van een diploma archeologie en de maatwerkregeling als oplossing voor het probleem van archeologen zonder diploma (die werkzaam waren in 2001 en 2005). Dat is tot zover de stand van zaken.

- *Mondelinge terugkoppeling overleg ADC op 10 maart over verwachtingskaarten*

JH licht toe dat de RCE een evaluatie heeft uitgevoerd naar verwachtingskaarten en dat er naar aanleiding van de behandeling van de Omgevingswet een amendement is geweest over de onderbouwing bij archeologische verwachtingen. De wens is duidelijk: men wil een meer toetsbaar proces rond de opgestelde verwachting. Een aantal bedrijven heeft het initiatief genomen om een PvA op te stellen om te komen tot document. Dit PvA is recent met andere stakeholders besproken (RCE, CGA en SIKB).

Suggesties die tijdens dat overleg gedaan werden waren het betrekken van meerdere partijen en het CCvD. Een ander advies was om na te denken over positionering: wat wil je bereiken?

Een ander belangrijk punt was het aansluiting zoeken bij de terminologie van de Omgevingswet en het benoemen van nieuwe technieken. En als laatste: wat ligt er dan als het klaar is? De vaststelling van het eindresultaat vereist besluitvorming in het CCvD.

RWS vraagt naar de financiering. JH geeft aan dat die grotendeels ligt bij de gemeente als financier van de afzonderlijke kaarten.

CGA je kunt goede en slechte kaarten maken, maar de vraag is vooral hoe een gemeente met de kaart omgaat. Dus ook toekomstgericht zijn. Het is in feite meer een informatieproduct dan een kaart an sich.

IPO vraagt naar achtergrond? Wat is de context. Dit wordt door JH nader toegelicht.

RWS hoopt dat dit traject kan helpen in het uniformeren van de kaarten.

Pb vraagt naar het haakje naar KNA en BRL? Het is goed om duidelijk te maken wat er straks af is en hoe dat aanhaakt op de KNA en BRL. Dat maakt veel uit voor het eindproduct. Het is in dit verband goed om de kaart te beschouwen als een informatieproduct onder het motto 'digitaal en integraal'. Het is dus zaak om vooral in te spelen op die ontwikkelingen en verwachtingen binnen het stelsel van de Omgevingswet. Denk ook aan het bestaande CCvD Datastandaarden op het niveau van data en uitwisseling van data. Maak het vooral minder sectoraal, dan bereik je waarschijnlijk meer.

7 Afsluiting & rondvraag

Voordat de vz afsluit volgt het afscheid van Lisa Wouters als lid van het CCvD. De vz dankt haar voor haar aanwezigheid en inbreng in de afgelopen jaren. Het is nog niet bekend wie IPO als opvolger van Lisa zal afvaardigen.

Agendapunt	Afspraak CCvD 13 maart 2017	Door	Stand van zaken
2	Evaluatie: Toevoegen kennis-eisen bij de Fysisch Geografisch Specialist	Pb-SIKB	Nog uit te voeren
	Evaluatie: nasturen wensenlijst	Pb-SIKB	Nog uit te voeren
	Nasturen brochure <i>Hoe kies ik voor kwaliteit bij mijn archeologisch uitvoerder?</i>	Pb-SIKB	Nog uit te voeren
3	Navraag doen leidraad Anorganisch vondstmateriaal/positie van vondsten	Pb-SIKB	Nog uit te voeren
Agendapunt	Afspraak CCvD 12 december 2016	Door	Stand van zaken
2	<ul style="list-style-type: none"> - Aanpassen wijzigingsblad nav besluitvorming CCvD - Bellen persoon nav uitspraak hardheidsclausule - Toevoegen aan kader evaluatie: depotbeheer, digitale controle, kwaliteit adviseurs, ambitie vs schokeffecten en veldraadpleging. 	Pb-SIKB	Nog uit te voeren
4	Aanpassen jaarprogramma – tekst en toevoegen digitale controle, kwaliteit adviseurs	Pb-EW	Uitgevoerd
7	Aanpassen document eindtermen BRL cursus	Pb-EW	Nog uit te voeren
Agendapunt	Afspraak CCvD 26 september 2016	Door	Stand van zaken
	Voorbereiden onderwerpen <ul style="list-style-type: none"> - Digitale controle onderzoeksgegevens (ingebracht door Elsbeth Westerman – VOiA) - Kwaliteit van adviseurs in de archeologie (idem) - Collegiale toets (ingebracht door Maarten Wispelwey - CGA) - Contractvorming (ingebracht door Verbruggen/Hendriks – VOiA/NVAO) 	Actie EW/MW/JH en MV	Digi controle + adviseurs uitgevoerd Nog niet uitgevoerd: Collegiale toets en contractvorming
8	Uitnodigen Jaap Kool	PB-SIKB /MW CGA	Uitgevoerd